

OHDAKEMAA IV

NARRIN TARINA

T. H. Hukka

OHÐAREMATA IV

NARRIN TARINA

Omalle perhelaumalleni,
hengenheimolaisille ja
uupuneille etsijöille,
jotka eivät meinaa löytää kaltaisiaan;
kaikille meille massasta poikkeaville,
tämän maailman pelleille ja kummajaisille,
Kaikkeuden Luojalle kunniaksi,
kenties siemeneksi,
jolle Luoja antakoon kasvun,
jos niin tahtoo,
rikkakasviksi massaviihteen peltoon.

T. H. Hukka

OHDAKEMAA IV

Narrin tarina

© 2018 Hukka, T. H.

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-800-489-9

Kuvitus ja kannen suunnittelu: T. H. Hukka

LUKU I

Kun synnyin, torvet soivat Eteläisessä Ruhtinaskunnassa, ruhtinas Reuelin linnassa, ja sana syntymästäni lähetettiin matkaan kuninkaanlinnaan saakka. Siellä syntymääni juhlistettiin valtakunnan toiseksi korkea-arvoisemman ruhtinassuvun perillisen tapaan. Parin viikon päästä syntymästäni torvet soivat myös kuninkaanlinnassa, kun kuningatar Jelizia Hrodwulfintytär sai tyttären. Synnytyksen sanottiin olleen vaikea, ja kuningatar oli päätynyt vuorokauden kestäneitten kärsimysten jälkeen lähes tiedottomaan tilaan. Cardusian Neuvosto oli pettynyt kruununperillisen sukupuolesta, mutta kerrotaan, että kuningas Willef oli niellyt pettymyksensä – jos sellaista oli edes ollut - varsin nopeasti, ja, vastoin hoviväen odotuksia, tyttölapsesta oli tullut hänen silmäteränsä.

Nuoren kuningasparin toivottiin luonnollisesti saavan vielä monia perillisiä, mutta pienikokoisen kuningatar Jelizian ruumiinrakenne oli synnyttämisen kannalta epäsuotuisa. Esikoisen synnytys oli melkein koitunut hänen kuolemakseen, eikä kuningas Willef kenties halunnut saattaa vaimoaan kuolemanvaaraan toista kertaa. Uusia lapsia ei kuulunut, joten tytärtä kasvatettiin kruununperillisenä. Hänelle alettiin jo varhain katsella kelvollista sulhasta, josta voisi tulla puolisonsa kautta jopa Cardusian kuningas ja myös isä toivotuille poikapuolisille kruununperillisille. Siihen aikaan moni kuvitteli, että ruhtinas Reuelin nuorikon synnyttämä poikalapsi voisi olla tuo onnekas kruununprinsessan puoliso; olivathan Reuel ja Willef vieläpä isiensä isien kautta samaa sukua.

Lapsuudessani jouduinkin elämään siinä pelossa, että minut vielä jonakin päivänä kahlittaisiin valtaistuimeen ja viereisellä tuolilla istuvaan epämääräiseen olentoon, joka kiinnostaisi minua yhtä

vähän kuin koruompelu, tai jopa vähemmän. Pikkuveljeni syntyi melko pian minun jälkeeni, noin vuoden nuorempana minua. Hän sai nimekseen Reuel nuorempi, koska minä olin sattuneesta syystä, jota ruhtinas Reuel piti nuorikkonsa hassuna päähänpistona, saanut nimekseni Nathanael. Seuraavana vuonna Pikku-Reuelin jälkeen syntyi pikkusisaremmme Adeliza, minkä jälkeen ruhtinaan ja äitini Abihailin välit etääntyivät lapsenteon kannalta merkittävästi, koska äitini oli ilmeisesti saanut tarpeekseen lapsen kantamisen rasituksesta ja sen aiheuttamista rajoituksista seuranpidolle ja huvittelulle.

Äitini oli kyllä nauttinut äitiydestään ja viettänyt paljon aikaa minun kanssani, kun olin ollut pieni natiainen. Edes Pikku-Reuel ei vielä vienyt minulta äidin lellikin asemaa. Mutta sitten Adeliza syntyi ja varttui, ja äitini ehkä näki hänessä oman kuvansa; viattomana, suloisena pienokaisena. Äiti alkoi hemmotella häntä liiaksikin, aivan kuten hänen omat vanhempansa olivat hemmotelleet häntä. Niinpä Adeliza alkoi vaatia äänekkäästi kaikkea mitä vain sattui haluamaan, ja pian hän alkoi kadehtia minunkin saamaani huomiota. Hän ei ollut luonnostaan kovin myötätuntoinen olento, joten hän ei ollut valmis jakamaan äitinsä rakkautta toisten kanssa.

Ruhtinas Reuel tuntui vierastavan Adelizaa, koska tytär ei näyttänyt erityisemmin pitävän koirista eikä metsässä leikkimisestä. Ehkei Adeliza saanut isältään riittävästi hellyydenosoituksia, joten hän halusi varmistaa äitinsä suosion, hurmasi ja valloitti äitinsä ja kietoi tämän teräväkyntisen pikkusormensa ympärille. Pikku-Reuel taas hakeutui isänsä ja koirien seuraan, ja minä vetäydyin omiin oloihini; minusta tuli kuin yksinäinen, orpo susi, joka oli vangittu joittenkin toisten olentojen reviirille, syystä, johon en saanut vastusta, vaikka sitä itsekseni alituisen kyselinkin. Tavallaan tuo reviiri suojeli minua, mutten tuntenut sitä kodikseni, enkä tuntenut olevani osa sitä väkeä, jota reviirillä asusti.

Noina lapsuuteni vuosina, kun olin vielä luullut olevani ruhtinas Reuelin esikoispoika, elämäni oli ollut suojattua, yllleistä ja varsin tylsää niiltä osin, kun jouduin olemaan muitten ihmisten seurassa. Sen sijaan viihdyin kyllä eläinten kanssa, muttei arvolleni olisi sopinut nuohota pitkiä aikoja hevosten pilttuissa tai metsästyskoirien tarhassa, tai kuljeskella metsissä ilman kenenkään seuraa. Minun olisi pitänyt olla muitten kanssa; kohtelias, huomaavainen, kykenevä puhumaan tyhjänpäiväisyyksiä ja olemaan aivan saman-

lainen kuin vanhemmat ylimysihmiset. He eivät olleet enää viisivuotiaina kontanneet pöytien alla ja ulvoneet käytävillä. He olivat luultavasti olleet jo kymmenvuotiaina yhtä pötkkelömäisiä kuin polttopuuvarjain pötkkyt.

Muistan joskus nelivuotiaana miettineeni, muuttuisiko heidän pötkkelömäisyytensä, jos heitä käsitteisi samalla tavoin kuin halkoja. Onneksi en kuitenkaan tehnyt sen vaarallisempaa kuin heittänyt yhtä ylimysmiestä paistiharukalla, ja se raapaisi hänen poskeensa inhottavan verisen naarmun. Sain kyllä hänessä aikaan naurettavan parahuksen, mutta muut seuraukset olivat minun kannaltani epäviihdyttäviä. Tunsin jonkinasteista katumusta, kun näin hänen kärsimyksensä, ja varsinkin kun äitini kiskaisi minua kipeästi korvanlehdestä. Koska en ollut aivan yksinkertainen lapsi, opin kyllä läksyni; en saisi ärsyttää toisia ihmisiä liian kipeästi, koska seuraukset olisivat minun kannaltani epämukavia.

Tylsistymisen osalta tilanteeni muuttui ollessani kuusivuotias, kun Reuelin linnaan saapui kaksi seitsenvuotiaasta poikaa Warginlaaksoista; linnanherran poika Didrik ja linnan ylläpitämän ritarin poika Josia. He eivät olleet keskenään läheisissä tai edes sopuisissa väleissä. Didrik Didrikinpoika halveksi ja kiusasi Josia Joshuanpoikaa, ja Josia vältteli häntä, miten vain pystyi, muttei ollut koskaan vihamielinen kiusaajaansa kohtaan.

Ikävuosiini nähden pikkuvanhassa, mutta silti vielä lapsellisessa mielessäni pidin Josia Joshuanpoikaa viattomana, puhtaana ja äärimmäisen hyvänä, lähes täydellisenä olentona. Vuosien mittaan arvostukseni häntä kohtaan kasvoi, kehittyi ja muuttui pikkuvelimäisestä ihailusta jonkinlaiseksi sielua raastavaksi tarpeeksi saada jakaa asioita hänen kanssaan. Olisin luopunut melkein kaikesta maallisesta omaisuudestani ja eritoten vanhemmistani, jos olisin siten saavuttanut läheisen ystävyysuhteen hänen kanssaan. Mutta toiveitteni esteenä oli oma epävarmuuteni, tai suorastaan huonomuudentunteeni. En todellakaan uskonut hänen arvostavan minua samalla tavoin kuin itse arvostin häntä. Se olisi ollut arvostelukyvyttömyyteni, hänellekin.

Josia oli puhdas sielu; minä taas olin pelkkä turhautuessaan ilkeämieliseksi muuttuva, ylimielinen hölmö, joka vain yritti joskus olla hyväntahtoinen, ja sitäkin lähinnä eläimille. Oli tuskallista muistella Josian kärsimystä noina yhteisinä vuosinamme ruhtinaan

linnassa, ja syyllisyys siitä, etten auttanut häntä enemmän, painoi minua vuosia jälkeensä. Ja niin kuin siinä ei vielä olisi ollut tarpeeksi koettelemusta Josialle ja minulle sivustakatsojana, että hän kärsi Didrikin pilkan ja kiusaamisen kohteena, hänen piti vielä kaiken lisäksi joutua äitini kyltymättömyydessään sääliänsä ihailuntarpeen kohteeksi.

Äitini ja muut linnassa asuvat naispuoliset antoivat minulle naiskupuolesta senlaatuista kuvaa, etten pystynyt arvostamaan heitä ihmisinä. Tosin, en oikeastaan arvostanut sen kummempin miespuolisiakaan ihmisiä. Mutta jos minun lähtökohtaisesti oletettiin kiinnostuvan sirorakenteisista, punaposkisiksi maalatuista olennoista, joitten hiukset oli laitettu naurettavasti ja jotka piipittivät heleällä äänellä, tuotin kyllä pettymyksen. En todellakaan ollut erityisen kiinnostunut tyttöpuolisista ihmisistä, tai siitä, millaiseksi heidänlaisensa kehittyisivät aikuistuessaan. Koska ruhtinas Reuelin linnassa elävät aikuiset naiset olivat mielestäni yksinkertaisia, tekosiveitä ja tylsiä miesten mielistelijöitä ja nuoremmat tyttöpuoliset jäljittelivät heitä, Josian ylimaallisen kaunis ja syväliehen viehättävyys oli aivan eri luokkaa.

Enhä se oli jollakin tapaa ymmärrettävää, että siinä vaiheessa kieroutunutta aikuistumistani olin ihastunut häneen. Minulla ei ollut isoveljeä tai ystävää, jota ihailla, eikä kukaan ruhtinaan tuttavista tai seurueen jäsenistä tarjonnut kaipaamaani ihailun ja arvostuksen kohdetta. Ruhtinaastakaan kun ei sellaiseksi ollut, minulta puuttui kohde, johon kiinnittää kaikki se tunteellinen paatos, jota sisälläni oli pikku hiljaa kehittynyt. Tarvitsin jonkun, jota ihailla ja arvostaa, enemmän kuin itseäni. Muuten maailmani olisi ollut kovin kuiva ja epäinhimillinen, ja olisin luultavasti halunnut muuttua koiraksi tai vielä mieluummin sudeksi, ja lähteä jonnekin etsimään lajikumppaneitani.

Pidemmän aikaa, yhteensä jopa vuosia, haaveilin läheisestä ystävyydestä Josian kanssa, jonkinlaisesta elämänpituisesta kumppanuudesta ja uskollisuudesta; sielullisesta yhteydestä ja muusta syvällisestä ja kauniista. Missään vaiheessa en kylläkään kuvitellut tekeväni hänen kanssaan mitään sellaista, mitä olin vahingossa nähnyt joidenkin rakastavien harrastavan. Josia oli liian ylevä, liian epäluottamuksellinen sellaiseen. En olisi halunnut kuvitella suutelevani häntä kiihkeästi sen enempää kuin hevostanikaan, johon olin

varsin kiintynyt, ja jota ehkä silloin tällöin sentään suukottelin. Rakastin ja ihailin kyllä Josiaa, mutta enemmänkin sielullani, enkä niinkään ruumiillani.

Koska en halunnut kenenkään ymmärtävän väärin tunteitani Josiaa kohtaan, en puhunut niistä kenellekään, sen enempää kuin kerroin muitakaan mieleni sisäisiä asioita yhdellekään sielulle. Kukapa siinä seurueessa tai perheessäni olisi ymmärtänytään mitään sellaisesta rakkaudesta, josta puuttui tavanomaiset ruumiillisen romanttiset pyyteet? Tai ehkä Pikku-Reuel olisikin ymmärtänyt, sitten hieman vanhempana, mutta tuohon aikaan hänellä kiinnostusta lähinnä helliä ja hoivata koiranpentuja. Ja tietysti Josia itse olisi kenties ymmärtänyt tunteeni, mutta hänellekään en kertonut mitään, koska pelkäsin hänen torjuvan minut, syystä tai toisesta. Keksimäni perusteet hänen todennäköiselle torjunnalleen olivat enemmän tai vähemmän järjettömiä, ehkä perättömiäkin, mutteivat ainakaan kovin armahtavia itseäni kohtaan.

Odotin vuosia, että jonakin päivänä Josia kenties itse ilmaisisi minulle jotakin sellaista, mistä voisin päätellä, että hän pitäisi minua ystävyytensä arvoisena. Mutta sitä päivää ei ehtinyt tulla noina yhteisinä lapsuusvuosinamme. Kun Josia ja Didrik olivat viimeistä vuottaan Reuelin linnassa, äitini tärveli haaveeni vuosiksi eteenpäin omalla sääliittävällä toiminnallaan.

Kaiken haaveiluni, tunteiluni ja salatun ahdistukseni keskellä koitti siis haaveitteni toteutumisen sijasta sellainen onneton päivä, jolloin näin Josian silmissä katseen, joka pudotti hänet hänelle luomaltani jalustalta hölmön kuolevaisen asemaan. Tai niin luulin ensin. Josia oli neljäntoista, ja hänestä oli varttumassa varsin kaunis nuorukainen. Äitini oli alkanut katsella häntä ihailen, ja luulin hänen ihastuneen äitiini, koska hänen ilmeensä oli pehmeä ja ihmettelevä, ja hänen huulillaan oli epätavallinen hymy, kun hän katseli äitiäni. Tuolloin en muistanut, että Josialla oli samanlainen ilme usein silloinkin, kun hän katseli erityisen kaunista maisemaa, tai jotakin pientä hyönteistä tai lintua. Niinpä luulin, että heidän välisensä ihastuneisuus oli molemminpuolista, ja aloin vahtia heitä suorastaan vainoharhaisen mustasukkaisesti.

Luoja tietää, miten vihasinkaan äitini käytöstä, ja miten inhosin hänen silmäyksiään ja matalia äänenpainojaan, kun hän puhutteli Josiaa. Olin kauhuissani Josian puolesta. En tiennyt lainkaan, mi-

ten olisin voinut varoittaa häntä, koska en useinkaan edes tavannut häntä kahden, ja olisi ollut hirvittävän kiusallista puhua hänelle sellaisesta aiheesta, jollaisesta puhumista olin itseenikin liittyen varonut edes mainitsemasta. Didrik sen sijaan puhui meille ääneen omista varhaiskypsistä ”valloituksistaan” ja ilkkui Josiaa siitä, ettei tällä kiinnostanut edes yrittää mitään neitokaisten suhteen. Didrik jopa uhkaili joskus Josiaa sillä, että myisi tämän Molcavarathian hoviin, jos tämä kertoisi kellekään siitä, millaista peliä hän itse piti yhden yksinkertaisen palvelustytön kanssa.

Samoihin aikoihin ruhtinas Reuel alkoi puhua minulle suunnitelmistaan kihlata minut ja kruununprinsessa Jelisepa keskenämme, ellei Argillan kruununprinssi Aertonius olisi kiinnostunut liitosta Cardusian kruununperillisen kanssa. Muistan sen hetken kovin elävästi; melkein kuin eilisen päivän. Tosin en aina muista eilisiä asioita kovin kirkkaasti, ellei niissä ole jotakin erityisen tunteikasta. Mutta sen hetken muistan. Istuskelin veltosti leposohvassa, ja ruhtinas istui viereisellä tuolilla syöden tarjottimelta hunajassa pyöriteltyjä hedelmäpaloja. Ei hän oikeastaan edes kysynyt minun mielipidettäni kihlaukseen; pohdiskeli vain asiaa minun kuulteni, myhäillen ja tuhahdellen tyytyväisenä, lievästi pönäköityneen vatsansa takaa.

”Prinsessa Jelisepa on kuulemma sangen kaunis ja hyvin kasvatettu! Hänen puolisonaan sinusta tulisi kuningas, ellei Willef saa enää poikaa”, ruhtinas Reuel sanoi näyttäen suorastaan yhtä innostuneelta kuin silloin, kun kuuli parhaan metsästyskoiransa saaneen seitsemän pentua. ”Kunpa Argillan prinssi kihlaisi jonkun toisen neidon, tai ottaisi vaimon Molcavarathian hovista! Kuulehan, Nathanael, minusta olisi mainio ajatus, että kihlaisimme sinut kruununprinsessalle!”

”Niin varmaankin”, sanoin kaivellen korvaani ja irvistellen tahattomasti itsekseni. ”Etenkin kun hän on kerta kaunis. Jos hän olisi ruma, en edes harkitsisi asiaa! Mutta onneksi kaikki prinsessat ovat kauniita... En ole ainakaan koskaan kuullut rumista prinsessoista.”

”Rumista prinsessoista?” ruhtinas toisti hämmentyneenä. ”Pilailenko sinä?”

”En, en koskaan”, sanoin naurahtaen. Siinä oli sen kihlaustani koskevan keskustelun kulku. En tietenkään aikonut alistua moiseen kihlaukseen, mutta sillä hetkellä en voinut tehdä muuta kuin toi-

voa, että se jokin Argillan hovissa kaunisteltu ja puunattu ylimysnuorukainen ottaisi kruununprinsessamme mielellään vaimokseen, eikä minua enää kiusattaisi asialla. Minulla oli muitakin huolia; sellaisia, jotka suorastaan kiduttivat minua. Ja etenkin silloin, kun mieltäni piinasivat ratkaisemattoman ongelmat, tarvitsin yksinäisyyttä, tai ainakin erilläänoloa muista ihmisistä.

Hain kasvattamani koirasuden, Waskan, sen aitauksesta, ja lähdin loppupäiväksi linnan eteläpuolen metsään. Saatoin joskus vaellella tuntikausia, mutta mukanani ei yleensä ollut minkäänlaista metsästysasetta, koska en todellakaan haeskellut riistaa. Halusin vain oleskella siellä, missä ei ollut ainuttakaan muuta ihmistä, ja missä saatoin nauttia pelkistä luonnon äänistä ja tuntea elämän kaikessa kasvavassa; tai nauttia elementeistä, jotka eivät kasvaneet, mutta olivat kuitenkin olemassa. Waska juoksenteli vapaana, mutta pysytteli näkyvässäni ja tuli luokseni heti, jos kutsuin sitä. Se huomasi kyllä, jos olin ajatuksissani enkä osoittanut sille yhtä paljon huomiota kuin yleensä. Sinä iltapäivänä istuin pitkän aikaa eräällä isolla kivellä, mietteissäni.

”Millainen surkuteltava olento minusta tuleekaan, jos joudun naimisiin kruununprinsessan kanssa ja minut vangitaan kuninkaan hoviin!” huoahdin ääneen, ja seuralaiseni katsahti minua oudoksuvasti silmiään laajentaen. ”Hänessä on kyllä äitinsä puolelta Warginmaan väen verta... Muuta hyvää en hänestä tiedä! Hitto! Pitäkö minun karata omille teilleni, vai tehdä itsestäni narri kaikkien silmissä, ettei minua vain naiteta prinsessalle? Saakelin sonta...”

Olin viettänyt niin paljon aikaa talleilla, että kiroilin kuulemma kuin tallipojat. Tuossa hetkessä tiedostin hyvin kipeästi sielullisen yksinäisyyteni. Puhuin eläimelle, koska en tuntenut ketään ihmistäkään, jolle olisin voinut puhua kaikkein yksityisimmät asiani. Eikä eläinystäväni koskaan pettäisi luottamustani kertomalla asioita eteenpäin. Se vain kuunteli ja osoitti myötätuntoaan.

”Sanohan, Waska, lupuseni, pitäisikö minun... Äh! Ethän sinä tietenkään mitään sano! Mutta jospa vain yksinkertaisesti menen Josian luo ja puhun hänelle jotakin... Ehkä hän uskoutuu minulle siitä, mitä hän oikein äidistäni ajattelee... Tai ehkä hän pyytää apuani Didrikin kurinpittoon, jos olen hänelle ystävällinen!”

Waska ei vastannut taaskaan mitään, mutta se nousi jalkuille vierestäni ja näytti odottavan, että lähtisimme takaisin linnaan. Pa-

luumatkalla ehdin miettiä asiaa enemmän. Vein Wasikan aitaukseensa ja astelin miettelijäänä linnan sisäpihalle. Kun tapasin Didrikin, suunnitelma oli jo valmiina mielessäni.

”Kuulehan, Didrikinpoika, sinulla ehkä kiinnostaa tietää, että se piikatyttö, jonka kanssa olet tuttavallisissa väleissä, on tänä iltana yksin keittotuvassa, koska muu väki on kevätkokolla... Toisin sanoen, kukaan muu kuin se hupakko ei vahdi kellarissa olevaa oluttyynyriä”, sanoin katsellen häntä sopivan ylimielisesti. Tietysti Didrik oli epäluuloinen, mutta hänen uteliaisuutensa oli herännyt.

”Mistä tällainen harvinaislaatuinen kunnianosoitus?” hän kysyi katsellen minua luhusti. ”Mielikö ruhtinaan poika päästä yllättämään hempeän ritarinpojan tämän huoneesta, ihan kahden kesken? Vai oletko äitisi asialla?”

”Ei kuulu sinulle”, sanoin viileästi. ”Jos haluat saada mitä itse mielit, niin pidät nenäsi poissa ovenvälistä ja turpasi kiinni!”

”Kyllä, Teidän Korkeutenne”, Didrik naurahti. ”Mihinkähän aikaan arvon nuoriherra olisi menossa ritarinpojan luo?”

”Illallisen jälkeen, kun väki alkaa hajaantua omilla tahoilleen”, totesin pitäen ilmeeni pidättyväisenä ja arvovaltaisena.

”Hyvä on... Mutta jos tämä on ansa, saat kyllä katua, tavalla tai toisella, lellipenikka”, Didrik sihahti. En sanonut siihen mitään, vaikka hän olikin tapansa mukaisesti julkea, hävytön, eikä piittanut alempiarvoisesta asemastaan.

Odottelin kärsimättömyyttäni hilliten iltaan saakka, vetäytyen jo varhain linnansalin rasittavasta huviseurueesta. Josia ja Didrik olivat lähteneet salista jo aiemmin, ja äitini oli ehkä jopa loukkaantunut siitä, ettei Josia ollutkaan häntä palvelemissa koko loppuilltaa. Astelin palvelusväkeä vältellen kohti Josian ja Didrikin yhteistä huonetta. En yleensä todellakaan tapaillut Josiaa kahden kesken, mutta olinkin varta vasten järjestänyt Didrikin muualle saadakseni olla edes jonkin aikaa hänen seurassaan; siis, antaakseni hänelle mahdollisuuden uskoutua minulle, jos hän vain haluaisi. Didrik varmasti kuvitteli asiasta jotakin muuta, mutta tuskinpa hän uskaltaisi puhua tapahtuneesta kenellekään; hänhän olisi itsekin luvatomissa puuhissa, oluttynnyrin ja piikatyttönsä seurassa.

Koputin oveen ja odotin, kunnes Josia tuli avaamaan oven. Hän hämmästytti selvästi nähdessään minut siinä ovensa takana.

”Häiritsekö, jos tulen hetkeksi huoneeseesi?” kysyin epävarmas-

ti. Tilanne oli ainutkertainen ja hämmentävä. Emme olleet koskaan aiemmin oleilleet samassa huoneessa, kahden, paria minuuttia pidempään. Näkisinkö hänestä enemmän kuin aiemmin? Näkisikö hän ehkä minusta enemmän, jos vain rohkenisin olla aidosti oma itseni hänen edessään?

”Et, tavallaan... Mutta olin kirjoittamassa kirjettä, kun Didrik on kerrankin jossakin muualla”, Josia sanoi hiljaa. Kirje näytti olevan kirjoituspöydällä avoimena, eikä hän edes yrittänyt kiirehtiä peittämään sitä näkyvistäni. ”Tule vain peremmälle! Olet totta kai tervetullut...”

Astelin epäröiden kynnyksen yli ja painoin oven kiinni takanani. Jos joku olisi nähnyt minun menevän sisälle huoneeseen, olisiko siitä voinut ajatella jotakin epäluuloja herättävää? Josian ilme oli surumielisen hämmentynyt. Hän palasi kirjoituspöydän luo ja katsoi minua epävarmasti, muttei sanonut mitään.

”Taidan sittenkin häiritä sinua”, totesin, mutta hän pudisti päätänsä.

”Et häiritse! Mietin vain... että kun Didrik ja minä palaamme Warginlaaksoon, toivon, ettei käytöksestäni jää kenellekään huonoa käsitystä.”

”No, tuskin sinusta jääkään, toisin kuin Didrikistä... Mutta kenelle olit kirjoittamassa?” kysyin vähän niin kuin muka ohimennen, kepeästi, vaikka sisuksissani tuntui kaikkea muuta kuin kevyeltä. Hän huoautti syvään.

”Äidillesi”, Josia vastasi hiljaa. ”Et ehkä ymmärrä tätä, mutta...”

”Eipä sinun minulle tarvitse selittää mitään”, sanoin nopeasti, koska en halunnut kuulla mitään arvostelukyvottoman lemmekästä höpinää; siis sitä, että hän olisi lausunut ääneen jotakin typerää äitiäni kohtaan tuntemastaan ihailusta.

”En halua loukata ketään”, Josia sanoi hämmentyen. ”Ymmärrät-hän, että...”

”Älä selitä minulle mitään, niin et ainakaan tule loukanneeksi minua”, sanoin naurahtaen olevinaan kevyesti, katsomatta kuitenkaan häntä silmiin. Hän olisi halunnut uskoutua minulle, mutten voinutkaan ottaa vastaan hänen avoimuuttaan, koska luulin, että se olisi satuttanut minua liikaa; luulin, että pettyisin häneen liian kipeästi. ”Kirjoita minun puolestani aivan vapaasti, mitä sitten haluatkaan kirjoittaa, mutta jos annat kirjeen äidilleni, voi olla parempi,

ettei kukaan muu näe sitä! Reuel saattaa olla tavallista epäluuloisempi, silloin kun jotakin älyää...”

”En halua aiheuttaa kenellekään mitään pahaa”, Josia huoautti katsoen minua silmiin, mutten uskaltanut kohdata hänen katsetaan. Säälin ja rakastin häntä; mutta toisaalta olin vihainen siitä, mitä luulin naiiviuden aiheuttamaksi arvostelukyvttömyydeksi, enkä pystynyt hyväksymään sitä...

”Et varmaankaan, tietenkään”, sanoin hiljaa. Minun oli keksittävä jokin syy siihen, miksi olin tullut tapaamaan häntä; en kyennytkään ottamaan vastaan hänen uskoutumistaan, joten en voinut sanoa, että olin tullut saadakseni hänet uskoutumaan minulle. ”Mutta... No, ajattelin vain... Olisin kysynyt, lähtisitkö huomenna seurakseni juoksuttamaan koirasuttani, koska sinuun Waska suhtautuu kuin laumanjäsenen... Mutta jos sinulla on muuta ohjelmaa, niin ehkä joku toinen kerta?”

”Tulen mielelläni mukaasi jonakin päivänä, jos saan uuden tilaisuuden, mutta huomenna minun on oltava yksin... Silloin kun mielessäni on jotakin levotonta, menen yleensä jonnekin, missä voin hiljentyä”, Josia selitti hämmentyen.

”Hiljentyä?” toistin kysyvästi. Tiesin kyllä hänen omituisista tavoistaan, jotka liittyivät siihen, että hänen vanhempansa kuulemma ylläpitivät Vaeltajaveljeä, vaikkei sellainen ollut Neuvoston mielestä suotavaa, päinvastoin.

”Niin... Kuunnellakseni Kaikkeuden Luojan johdatusta”, Josia sanoi katsahtaen minua, haluten ehkä nähdä, mitä ajattelin hänen sanoistaan. Yritin hymyillä ystävällisesti.

”Öö, niin, totta kai... Jos se on tärkeää. No, ehkä sitten seuraavana päivänä”, totesin ja käännyn jo palatakseni ovelle. ”Toivottavasti saat olla rauhassa Didrikiltä jonkun aikaa... Hyvää yötä!”

”Kiitos pyynnöstäsi, on kunnia tutustua Waskaan paremmin! Hyvää yötä”, Josia totesi hiljaa. Niinpä jätin hänet, ristiriitaisin tuntein, kirjoittamaan kirjeensä loppuun, ja astelin kellarikerrokseen katsomaan, mitä Didrik puuhasi. Olisi ollut Josialle helpottavaa, jos Didrik olisi juonut itsensä sammuksiin, eikä palaisi huoneeseensa ollenkaan. Löysin Didrikin kellarista viinitynnyrin vierestä, umpihumalassa, puristelemassa sitä yhtä ymmärtämätöntä piikatyttöä. Näky iljetti minua, enkä halunnut kuvitellakaan, että Josia koskisi samalla tavalla ketään naista; etenkin äitiäni... Sil-

loin päähäni nousi ajatus; varsin katala ja epätoivoinen keino estää jotakin, mitä kuvittelin tapahtuvan, ellen puuttuisi asioitten kulkuun. Se ajatus oli siinä määrin sitkeä, että pyörittelin sitä vielä vuoteeseen mentyäni, eikä se hävinnyt yön aikana; päinvastoin se tuntui vahvistuvan näkemieni painajaisunien myötä.

Seuraavana aamuna menin Josian ja Didrikin huoneen ovelle. Kuukaan ei ensin vastannut koputukseeni, ja koputin kovempaa. Kuului laahustavia askeleita; sitten Didrikin naama ilmaantui ovenrakoon.

”No hitto, mitä lellipojalla on asiaa näin varhain?” hän kysyi näyttäen vähän huonovointiselta ja tavallistakin jurommalta. ”Ei ritarinpoika ole täällä... Se lienee lähtenyt jo varhain asioilleen.”

”Yksi juttu saattaisi kiinnostaa sinua”, sanoin. ”Se liittyy Josiaan.”

”Josiaan? No, kerro”, Didrik kehotti siristellen silmiään luihusti.

”Hän on kirjoittanut kirjeen ja aikoo antaa sen äidilleni”, sanoin ilmeettömänä.

”Mitä sitten?” Didrik kysyi, mutta näytti kiinnostuneemmalta kuin sanat ja äänensävy antoivat ymmärtää.

”Ei mitään. Siinä se juttu oli!” totesin tuijottaen häntä.

”Vai niin... Olet mustasukkainen, etkä halua hänen antavan sitä kirjettä, vai?” Didrik naurahti ilkeästi. ”Kilvoittelet siis äitisi kanssa samasta kaunokaisesta, vai?”

”En sanonut mitään sellaista, senkin likinäköinen typerys”, totesin hymähtäen. ”Arvelin vain, että juttu kiinnostaisi sinua!”

”Saattaa kiinnostaakin, muttei näin aikaisin aamulla”, Didrik hymähti ja käänsi minulle selkänsä pieraisten kääntyessään. Hän tönäisi oven kiinni nenäni edestä, ja hetken aikaa vain seisoin siinä, tuntien jotakin varsin epämukavaa; nimittäin omantunnon kouraisuja. Katumus iski äkkiä, lähestulkoon lamauttavana tunteena. Olin pettänyt Josian luottamuksen, enkä osannut edes arvata, millaiseen tilanteeseen olin hänet saattanut.

Päivällä näin Josian linnanpihalla, ja huomasin heti hänen levottomuudestaan, että jotakin oli tapahtunut.

”Nathanael, en tiedä mitä tehdä! Annoin sen kirjeen palvelustytölle, ja pyysin häntä toimittamaan sen sitten kun äitisi on jo vetäytynyt levolle ja on yksin”, hän selitti minulle hiljaa. ”Mutta

nyt minusta tuntuu, että olen tehnyt väärin, tai vähintäänkin ajattemattomasti... Kunpa saisin kirjeen jollain keinolla takaisin! Kysyin kirjettä siltä tytöltä takaisin, mutta hän oli kuulemma jo antanut kirjeen jollekulle toiselle tytölle toimitettavaksi eteenpäin, ja tämä tyttö on nyt muilla asioilla, enkä tiedä minne hän on sen kirjeen säilönyt... En haluaisi vaivata sinua, mutta pystyisitkö auttamaan sen etsimisessä?”

”Voi olla, että se on yhtä hankalaa kuin jäljittää nuolta heinikosta”, totesin kiusaantuneena. ”Jospa on sitten kuitenkin ihan hyvä, että kirje menee perille... Ei kai siinä ollut mitään kovin... loukkaavaa ruhtinasta kohtaan?”

”Loukkaavaako? Ei tietenkään, mutta tajusin, että joku ilkeämieslinen voi silti tulkita sen väärin!” Josia huudahti hiljaa, ja hänen kauniit silmänsä uhkasivat kyyneltyä. Hän oli kovin viaton, eikä ehkä itse osannut arvioida, loukkaisivatko hänen hellät sanansa jotakuta toista kuin sanojen vastaanottajaa. Olisin halunnut syleillä häntä lohduttavasti ja pyyhkiä kyyneleet hänen silmistään yhtä hellästi kuin hoivasin naarmuja Waskan kuonossa. Mitä olinkaan tekemässä hänelle? Tunsin itseni emäsiaksi, joka joutaisi lojumaan loppuikänsä sikolätissä, torahampaisen karjun ja piereskelevän Didrikin kanssa... En kuitenkaan olisi voinut tunnustaa Josialle tekoani; pelkäsin, ettei hän voisi ikinä antaa sitä anteeksi, tai että hän vähintäänkin halveksisi minua loppuikänsä. Tai jos hän antaisikin anteeksi, joutuisin nöyrytymään hänen edessään sille tasolle, ettei hän ikinä ainakaan katsoisi minua ylöspäin...

”No, voinhan ehkä vähän kysellä siitä kirjeestä, äitini palvelus-tytöltä, vaikkapa”, äännähdin nieleskellen vaikeana.

”Voitko sanoa äidillesi, että jos hän saa kirjeeni käsiinsä, hän antaisi sen sinulle heti, eikä avaisi sitä lainkaan?” Josia kysyi melkein jo kyynelehtien. ”Pelkään tehneeni sittenkin hyvin hölmösti, vaikka silloin kirjoittaessani tunsin, että teen niin kuin on oikein...”

”Teen mitä voin”, sanoin huohtaen. Rintaani suorastaan koski, kun olisin halunnut edes rutistaa häntä saadakseni sen ankean pahoinvoivan ilmeen pyyhityksi hänen kasvoiltaan. ”Yritän puhutella äitiäni ennen kuin kaikki kokoontuvat saliin!”

Jätin kärsivän Josian kitumaan itsekseen ja lähdin itse etsimään Didrikiä. Kun sain hänet käsiini, vedin hänet vähemmän hellävaraisesti nurkan taakse varmistakseni, ettei kukaan muu kuulisi

*Cardusian valtakunta vuonna 808 Ohdakemaan aikaa:
Kuninkaanlinnassa syntyy prinsessa vain pari viikkoa sen jälkeen,
kun ruhtinas Reuelin linnassa on syntynyt poikalapsi. Heissä
nähdään Cardusian tuleva hallitsijapari, ja kihlauksen odote-
taan tapahtuvan viimeistään kun nuoret täyttävät viisitoista.
Mutta tarina ei ole lainkaan niin yksinkertainen...*

Sulhanen ei ole sitä mitä hänen luullaan olevan, eikä morsian halua olla sitä mitä on. Eikä Molcavarathian kuningas pidä sitä, ettei hänen kasvattipoikaansa Rodolfia kelpuuteta prinsessa Jelisepan sulhaseksi.

Syttyy sota, joka koettelee kaikkia tahollaan.

Narri kertoo omin sanoin ja omalla tyylillään, miten Cardusian kuninkaaksi kaavaillusta pojasta tulee pelkkä tallityöläinen ja viuhdyttäjäläköllinen, jonka ilmestyminen kruununprinsessan makuukamarin aulaan todistamaan prinsessan mielenvikaisuuskohtausta on törkeintä, mitä kukaan olisi osannut kuvitella. Mutta Narrin ristiriitaisia tunteita herättävä ystävä, Rikard Rikardinpoika, olisi ollut valmis istumaan haisevassa van-kityrmässä, jakamaan häpeäpaalun tai jopa hirttotuomion, jos tapauksetta olisi seurannut jotakin pahempaa kuin luvaton, epäonnistunut karkumatka Itäiseen Vuoristoon. Kunhan Rikard vain saa edesauttaa todellisen rakkauden toteutumista, hän näyttää tyytyvän omaan osaansa, vaikka jäisikin itse ilman palkintoa...

"Narrin tarina" on itseironinen kertomus erilaisista ystävyyksistä, mieltä sekoittavista tunteista, uhkarohkeudesta ja sisäisistä ristiriidoista. Ja niin prinsessa Jelisepalla, Josia Joshuanpojalla kuin Rikard Rikardinpojallakin on omat osuutensa tässä itkettävässä ja nauruttavassa sotkussa.

*Ohdakemaan tarinat jatkuvat Jelisepan ja uusien
kertojien myötä. Tutustu lisämateriaaliin:
www.ohdakemaa.blogspot.com*

